

НИКОЛАЙЧУК Ольга

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

<https://orcid.org/0000-0002-4416-3958>o.nikolaychuk@chnu.edu.ua**ПРОБЛЕМИ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ ТА ЇЇ ІНТЕГРАЦІЯ В ОСВІТНЮ СИСТЕМУ**

Олімпійський рух є одним із наймасштабніших соціокультурних явищ сучасності, що поєднує традиції античності та актуальні глобалізаційні процеси. Олімпійська освіта відіграє важливу роль у популяризації здорового способу життя та формуванні ціннісних орієнтацій молоді, а її інтеграція в систему української освіти сприятиме підвищенню рухової активності та вихованню морально-етичних принципів.

У статті проаналізовано основні внутрішні та зовнішні проблеми, які заважають ефективному розвитку олімпізму та олімпійської освіти. Виокремлено п'ять ключових викликів: 1. Недостатній рівень олімпійської освіти в поєднанні з високою зацікавленістю її впровадження серед педагогів і студентів; 2. Комерціалізація Олімпійських ігор, що призводить до девальвації їхніх ідейних засад; 3. Суперечності між спортивною діяльністю та етичними нормами; 4. Низька ефективність існуючих інституцій, які займаються розвитком олімпійської освіти; 5. Труднощі в залученні молоді до ідеалів олімпізму. Якщо перша та остання проблема є предметом дискусії та спроб їх вирішення, то інші аспекти залишаються недостатньо дослідженими. У статті запропоновано підходи до оптимізації впровадження олімпійської освіти в Україні, зокрема через пріоритетизацію її змістового наповнення. Автор наголошує на необхідності адаптації матеріалів відповідно до вікових особливостей учнів: для молодшого шкільного віку доцільним є використання казково-ігрових форм, для середнього – акцент на питаннях справедливості, а для старшокласників і студентів – мотиваційні аспекти досягнення життєвих цілей. Запропоновано обмежити надмірну теоризацію курсу олімпійської освіти та зосередитися на практичному компоненті, що включає організацію Малих олімпійських ігор як кульмінаційної події навчального процесу. Практичне засвоєння олімпійських цінностей має супроводжуватися усвідомленням таких фундаментальних категорій, як мир, соціальна відповідальність, патріотизм, здоровий спосіб життя та екологічна культура.

Ключові слова: Олімпійські Ігри, олімпізм, олімпійська освіта, олімпійський спорт, олімпійський рух, інтеграція, проблеми.

[https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1\(1\).13](https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).13)

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасні педагоги звертаються до олімпійської освіти, оскільки працюють в умовах, коли спостерігається зниження культурних запитів молоді, криза ідеалів та втрата духовних орієнтирів. Низка дослідників наголошує на проблемах надмірного прагматизму, нігілізму та байдужості до духовних цінностей [1, 5]. Як свідчить світовий досвід залучення молоді до ідеалів олімпізму, вони можуть стати дієвою альтернативою зазначеним негативним тенденціям. В Україні олімпійська освіта потребує ширшого впровадження, адже досі відсутня цілісна концепція, яка б сприяла формуванню світоглядних орієнтирів молоді на основі олімпійських цінностей.

Попри активний розвиток олімпійської освіти, недостатня увага до її системних проблем може призвести до типових наслідків неефективного впровадження суспільно значущих ініціатив. Основна загроза полягає

у витраті значного ресурсу на зовнішній аспект реалізації проектів, тоді як основна мета – формування психологічної стійкості та моральних принципів молоді – залишається недосягнутою. Олімпізм, на відміну від спорту, розглядається не лише як змагальна діяльність, а як соціокультурний феномен, що ґрунтується на гуманістичних цінностях, таких як мир, співпраця та взаєморозуміння. Саме тому важливо забезпечити ефективну інтеграцію олімпійської освіти в національну систему освіти [4].

Сучасні дослідження зосереджуються на питаннях адаптації олімпійської освіти до чинної освітньої системи, аналізують проблеми її впровадження та пропонують шляхи їхнього вирішення.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідники Булатова М. та Платонов В. здійснили огляд історії олімпізму та олімпійської освіти, виокремили їхні ключові проблеми та запропонували можливі шляхи вирішення, що сприяють формуванню

висновків щодо подальшого розвитку олімпійської освіти [3].

Гакман А.В., Ушенко Ю.О., Галан Я.П., Кожокар М.В. проаналізували процес становлення педагогічних основ олімпійської освіти в Україні, визначили її основні етапи та окреслили тенденції розвитку [4].

Городинський С.І. та Ібрагімова Л.С. дослідили стан впровадження олімпійської освіти в Україні та проаналізували перспективи її розвитку в освітньому процесі закладів освіти [5].

Тхорєва І.В. провела огляд досліджень щодо участі в олімпійському спорті за період 2000-2023 років з метою оцінки еволюції наукового підходу до аналізу стійкості його спадщини [8].

3. ВИДЛЕНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ, ЯКІ НЕ БУЛИ ВИРІШЕНІ РАНІШЕ

Мало хто з дослідників на етапі екстенсивного розвитку інтеграції ОО в систему загальноприйнятої освіти замислюється над проблемами ОР, які наразі не дозволяють їм бути ефективнішими за впливом на людство. А якщо і замислюється, то гідних пропозицій з їх вирішення не надає.

4. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою дослідження є аналіз проблем олімпійського руху та олімпійської освіти, а також обґрунтування шляхів їх оптимізації в Україні з акцентом на практичні форми навчання.

5. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Виявлені нами проблеми олімпійського руху

Недостатній рівень олімпійської освіти та потреба в її впровадженні є ключовою проблемою, яку аналізує сучасна українська наукова спільнота. Опитування, проведене Боднар А.О., свідчить, що без додаткових зусиль «майже всі студенти та вчителі фізичної культури мають недостатній рівень знань з олімпізму та хочуть його підвищити» [1]. Водночас це питання може бути вирішене за умови наявності відповідних ресурсів та методичного забезпечення.

Дослідження Карабанової Н. показало, що основними бар'єрами для поширення

знань з олімпізму є: недостатня кількість кваліфікованих спеціалістів (43,9 %); брак навчальної літератури (31,7 %); недостатня кількість методичних матеріалів (17,1 %) [7].

Отже, окрім технічних недоліків, існує проблема кадрового забезпечення. Водночас питання кваліфікації викладачів не обмежується лише рівнем їхньої поінформованості. На нашу думку, в сучасному освітньому процесі ключову роль відіграє не лише знання предмету, а й методологічні підходи до його викладання. Надмірний акцент на інформаційній складовій без достатньої практичної інтеграції може ускладнювати ефективне засвоєння курсу.

Надмірна матеріалізація Олімпійських ігор як нівеляція закладеного в них смислу.

Популярність Олімпійських ігор багато дослідників пояснюють тим, що в основу ідей олімпізму покладено загальнолюдські ідеали й цінності [5, 7]. Однак активна пропаганда ідеалів та цінностей філософії олімпізму і спроби представити олімпійський спорт як арену для їх реалізації не завжди отримують підтримку, і на це є об'єктивні підстави [3]. Політизація, комерціалізація та професіоналізація олімпійського спорту призвели до того, що наприкінці ХХ століття популярність Олімпійських ігор значно зросла. Проте сили, задіяні в олімпійську практику, ослабили зв'язок олімпійського спорту з культурою, мистецтвом, освітою та вихованням, тобто з ідеалами олімпізму [4, 6, 9]. Це можна трактувати як наслідок «бурхливої витрати ресурсів на зовнішні результати» при відсутності належної уваги до внутрішнього розвитку психологічної складової особистості, заради якої ці зусилля прикладаються.

Ще однією причиною розвитку такої ситуації є психологія суб'єктів засобів масової інформації, які орієнтуються на масового споживача. У їхньому уявленні останній менше зацікавлений в ідеалах і більше прагне «хліба та видовищ». Тому засоби масової інформації висвітлюють Олімпійські ігри переважно як видовищне дійство [2].

Проблема співвідношення спорту та етики.

Історичні тенденції відкидати гуманістичну складову Олімпійських ігор і зводити олімпійський рух до чисто спортивного виміру не є випадковими.

Виховання майбутніх спортсменів у дусі олімпізму не є вирішальним чинником у прояві високих моральних якостей у спортсменів [3]. Дослідження показують, що видатні спортсмени мають спільні риси характеру: змагальну агресивність, самовпевненість, незговірливість, зверхність [11]. До 70 % респондентів (спортсменів, тренерів, функціонерів) зазначають, що орієнтація на успіх, соціальну оцінку, грошові винагороди та матеріальні блага дозволяють використовувати для перемоги будь-які формально заборонені засоби, ігноруючи принципи гуманізму. Хоча дещо в меншій мірі це стосується спортсменів [9], але відсотки занадто високі, щоб можна було стверджувати, що спортсмени залишають за собою право бути зразком моральної поведінки.

Проблема ефективності вже існуючих інституцій, які виконують подібні функції.

Станом на сьогодні позитивна роль громадських спортивних організацій є більш суттєвою, ніж роль Олімпійських ігор, у питанні залучення населення до систематичних занять спортом. Це означає, що завдання розробки змісту та форм олімпійської освіти (з метою популяризації ідеалів олімпізму) залишається актуальним [8]. Таким чином, учасники олімпійського руху повинні прагнути вдосконалювати форми та зміст олімпійської освіти, оптимізувати її впровадження в суспільство. Більше того, спорт дає не гірші результати в «розвитку моральних категорій», ніж олімпізм [3]. Тоді постає питання: що дає олімпійське виховання, якщо його впровадження в світову культуру має такі результати? Відповіді на ці питання часто є банальними та поглиблюють основну проблему олімпійської освіти, а саме – проблему залучення дітей і молоді до ідеалів олімпізму [1, 5, 7]. Всі науковці виводять цю проблему з першої з зазначених і стверджують, що впровадження олімпійської освіти в навчальний процес студентів вищих навчальних закладів є одним із найбільш ефективних механізмів підготовки фахівців, здатних поширювати ідеологію олімпізму у своїй професійній діяльності [2, 4, 5, 6, 8]. Як і те, що «варто відзначити доцільність олімпійської освіти для школярів, оскільки саме у шкільному віці формуються пізнавальні якості та інтереси, розвиваються

рухові здібності, а також стрімко розвиваються моральні та соціальні принципи поведінки молодших школярів» [4, 6]. Це безумовно так, однак усунення першої проблеми є питанням часу та бажання ентузіастів і Міністерства освіти і науки. Проте поширення поінформованості не завжди веде до поширення зацікавленості.

Проблема пріоритетів у впровадженні олімпійської освіти не усвідомлюється в науковій літературі. У наявній науковій літературі на тему впровадження олімпійської освіти в закладах освіти України помітний олімпійський принцип «Швидше. Вище. Сильніше». Однак фізична та психологічно-інтелектуальна активність не можуть мати тотожні принципи, оскільки в іншому випадку вони не розрізнялися б як окремі поняття. Проблеми олімпійської освіти часто розглядаються як тимчасові та технічні, що призводить до висновку про необхідність подальших розробок впровадження цього предмету в практику. Проте, такий підхід є характерним для всіх суб'єктів, що працюють у глобальній системі освіти, в результаті чого обсяг навчальних програм зростає, але рівень інтелекту людства знижується. Тому на сучасному етапі розвитку освіти психологічно-інтелектуальна складова активності має підпорядковуватися пріоритетам, оскільки без належного підпорядкування пріоритетам досягти мети неможливо.

Булатова М. та Платонов В. пропонують припинити подавати ідеї олімпізму «штучно ідеалізованими», оскільки «ідеалізація веде до подальшого знецінення» [3]. Однак вони ілюструють неефективність такого підходу для дітей, зазначаючи: «Діти схильні сприймати Олімпійські ігри як арену миру та дружби, з цікавою символікою та ритуалами, як яскраву емоційну та видовищну подію, а видатних спортсменів – як героїв» [3]. Якщо дітям подавати інформацію про Олімпійські ігри та спортсменів без «штучної ідеалізації», то вони можуть не сприймати Олімпійські ігри як щось суттєве. Далі зазначені дослідники пропонують певну підказку, але не використовують її: «З віком ставлення до Олімпійських ігор стає складнішим і суперечливішим. Молодь цікавиться складними питаннями, схильна до пошуку суперечностей, прагне справедливості, проявляє неприязнь до фальші» [3]. Коли діти

стають підлітками та стикаються з несправедливістю, не слід чекати, поки вони дізнаються про факти, які можуть дискредитувати ідеали олімпізму в їх очах. Потрібно пояснювати їм, чому сталася історична дискредитація ідеалів олімпізму, чому вона є природною, але неправильнішою, а також які завдання стоять перед молоддю у зв'язку з частковою історичною дискредитацією ідеалів олімпізму в реальності Олімпійських ігор. І тоді є шанс, що деякі молоді люди захочуть взяти на себе відповідальність за вирішення цих проблем. Якщо ж далі продовжувати інформувати підлітків через «штучну ідеалізацію», то з часом це призведе до зневіри в олімпізмі та недовіри до вчителя.

Дослідники Булатова М. та Платонов В. кваліфіковано визначають умови забезпечення моральної поведінки людини, зокрема вплив оточуючого середовища. Саме таке конструктивне середовище було створене в СРСР у школі, і його результати відчутні до сьогодні. Однак зроблені висновки є банальними та дозволяють уникати відповідальності на сучасному етапі за власну діяльність: «Тому не можна сподіватися на результативність олімпійської освіти у питаннях моралі в тих країнах, де до реальних занять спортом залучені не більше 10-15% дітей та молоді» [3]. Проте, можна і потрібно сподіватися на результативність. Без результативності олімпійської освіти при мінімальній кількості задіяних дітей через кілька років ніхто не буде вкладати сили та час у її розвиток. Більше того, чим менше дітей залучено до цінностей олімпізму, тим відданіше вони дотримуватимуться цих цінностей, адже відчуття героїчної меншості є сильнішим, ніж відчуття розповсюдженої правильності.

Для створення героїчної меншості потрібні кваліфіковані педагогічні кадри, які будуть подавати своїм прикладом:

1. Емоційну віру в ідеали олімпізму не лише на уроках і лекціях, а й у щоденному житті;

2. Олімпізм як казку та диво в молодшому шкільному віці, як героїзм у підлітковому віці, як досягнення, до якого може долучитися кожен юний герой у старшому шкільному віці та студентському віці;

3. Періодичну організацію малих Олімпійських ігор, які виглядатимуть

заразливо та стануть подією, до якої варто готуватися 1-2 роки. Для цього слід організовувати спільний перегляд фрагментів Олімпійських ігор, захоплено коментувати їх для учнів, пояснювати активність на уроках фізичного виховання як підготовку до малих Олімпійських ігор, вихвалити тих, хто досягає кращих результатів, і підтримувати тих, хто має труднощі.

Отже, бути педагогом означає працювати над тим, щоб кількість вже залучених дітей збільшувалася, а громадські спортивні організації виконували функції педагога в позаурочний час, а не просто вдавали більшу ефективність. Якщо будувати програму впровадження олімпізму, розуміючи, що пріоритетними є ці завдання, то можна зменшити обсяг теоретичного матеріалу, залишивши лише той, що справляє належне враження на учнівську чи студентську психіку відповідно до віку. Вивільнений час можна зосередити на ігрових активностях як підготовці до малих Олімпійських ігор, наприклад, за методикою Єрмолової В.М. [6] або інших інноваційних проєктів. Практичну частину слід проводити лише тоді, коли учні вже зацікавлені ідеєю чудесності та унікальності Олімпійських ігор.

Проблема часткової суперечності спорту та етики є актуальною, коли дітей недостатньо якісно виховують до школи або в школі, або коли правильне виховання завершується розчаруванням у дитячих ідеалах людяності через те, що не всі їх дотримуються. Якщо це трапляється, значить, у житті дитини не було присутньо хоча б одного дорослого з достатнім рівнем моральної свідомості. Така ситуація не виправляється швидко, хіба що такий моральний авторитет з'явиться в житті молоді людини пізніше. Тому ця проблема не вирішується лише засобами олімпізму. Засобами олімпізму можна виховати більше моральної молоді, здатної вистояти у своїй моральності в аморальному середовищі. Однак для цього кваліфіковані кадри самі повинні бути прикладом моральності. І чим більше таких дітей буде виховано, тим меншою буде проблема нівеляції ідеалів олімпізму в реальності Олімпійських ігор.

6. ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ

ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Таким чином, основною проблемою олімпійського руху є залучення молоді до ідеалів олімпізму, а всі інші проблеми вирішуються з часом при формуванні сприятливого середовища в певній кількості колективів.

Для збереження такого середовища учням чи студентам необхідно подавати інформацію, що відповідає їх віковим потребам, інакше всі зусилля будуть марними. Вікові потреби або пріоритети учнів та студентів такі: казка та диво – в молодшому шкільному віці, героїзм – в підлітковому віці, звершення, до якого може долучитись кожен юний герой сучасного суспільства, – в

старшому шкільному віці та студентському, а також свято в усіх вікових категоріях, якщо починати з молодшого шкільного віку. Ці потреби мають бути пріоритетно задоволені при викладанні будь-якої прикладної дисципліни. На їх тлі можна захоплювати учнів і студентів іншими вартостями. Добір теоретичного матеріалу повинен підпорядковуватися цим пріоритетам, інакше ефект від нього не буде досягнутий.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на розробку курсу, що відповідатиме зазначеним вимогам, на пошук ентузіастів, які мають право та бажання втілювати цей курс у шкільній освіті, а також на допомогу ентузіастам у реалізації цього курсу і наукове дослідження їх діяльності.

Література

1. Боднар А.О. Проблема підготовки фахівців з олімпійської освіти крізь призму сучасних концептуальних підходів. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені І. Огієнка. Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини*. 2015. Вип. 8. с. 327-335
2. Боднар А., Солопчук Д. Використання засобів масової інформації як способу організації олімпійської освіти. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини*. 2014. Вип. 7. с. 136-142
3. Булатова М., Платонов В. Олімпізм та олімпійська освіта: історія, сучасність, майбутнє. *Наука в олімпійському спорті*. 2018. Вип. 4. с. 4-27.
4. Гакман А.В., Ушенко Ю.О., Галан Я.П., Кожокар М.В. Становлення педагогічних основ олімпійської освіти в Україні. *Молодий вчений*. 2019. № 5 (69). с. 299-302
5. Городинський С.І., Ібрагімова Л.С. Особливості впровадження олімпійської освіти у навчальний процес в Україні. *Молодий вчений*. 2017. Вип. 3.1 (43.1). с. 99-102
6. Єрмолова В.М. Олімпійська освіта: теорія та практика. К., 2011. 336 с.
7. Карабанова Н., Альошина А., Бичук О. Олімпійська освіта та визначення її ролі майбутніми фахівцями фізичної культури й спорту. *Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2017. Вип. 28. с. 209-213
8. Тхорева І.В. Розвиток спадщини олімпійського спорту: огляд сфери застосування на основі концепції «PAGER». *Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії*. 2024. Вип. 24(1). с. 228-233.
9. Geßmann R. Olympische Erziehung in der Schule. Zentrales und Peripheres (Olympic education at school. Central and peripheral items). *Sportunterricht*. 2002. 51(1). p.16-20.
10. Hargreaves J. *Sporting females*. London: Routledge; 1994.
11. Lyras A. Olympic education in practice: educational components of a sport for peacebuilding intervention. In: Chatziefstathiou D, Muller N, editors. *Olympism, Olympic education and learning legacies*. Newcastle upon Tyne: Cambridge scholars Publishing; 2014. p. 245-258.

References

1. Bodnar A.O. (2015) Problema pidhotovky fakhivtsiv z olimpiiskoi osvity kriz pryzmu suchasnykh kontseptualnykh pidkhodiv. [The problem of training specialists in Olympic education through the prism of modern conceptual approaches] *Visnyk Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni I. Ohienka. Fizychnе vykhovannia, sport ta zdorovia liudyny*. Vyp. 8. s. 327-335
2. Bodnar A., Solopchuk D. (2014) Vykorystannia zasobiv masovoi informatsii yak sposobu orhanizatsii olimpiiskoi osvity. [Using the media as a way to organize Olympic education] *Visnyk Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu. Fizychnе vykhovannia, sport i zdorovia liudyny*. Vyp. 7. s. 136-142
3. Bulatova M., Platonov V. (2018) Olimpizm ta olimpiiska osvita: istoriia, suchasnist, maibutnie. [Olympism and Olympic education: history, present, future] *Nauka v olimpiiskomu sporti*. Vyp. 4. s. 4-27.
4. Hakman A.V., Ushenko Yu.O., Halan Ya.P., Kozhokar M.V. (2019) Stanovlennia pedahohichnykh osnov olimpiiskoi osvity v Ukraini. [Formation of Pedagogical Foundations of Olympic Education in Ukraine] *Molodyi vchenyi*. № 5 (69). s. 299-302
5. Horodynskiy S.I., Ibrahimova L.S. (2017) Osoblyvosti vprovadzhennia olimpiiskoi osvity u navchalnyi protses v Ukraini. [Peculiarities of introducing Olympic education into the educational process in Ukraine] *Molodyi vchenyi*. Vyp. 3.1 (43.1). s. 99-102

6. Yermolova V.M. (2011) Olimpiiska osvita: teoriia ta praktyka. [Olympic education: theory and practice] K. 336 s.
7. Karabanova N., Aloshyna A., Bychuk O. (2017) Olimpiiska osvita ta vyznachennia yii roli maibutnimy fakhivtsiamy fizychnoi kultury y sportu. [Olympic education and the definition of its role by future specialists in physical culture and sports.] Molodizhnyi naukovyi visnyk Skhidnoevropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky. Vyp. 28. s. 209-213
8. Tkhorova I.V. (2024) Rozvytok spadshchyny olimpiiskoho sportu: ohliad sfery zastosuvannya na osnovi kontseptsii «PAGER». [Developing the legacy of Olympic sport: an overview of the scope based on the PAGER concept] Aktualni problemy suchasnoi medytsyny: Visnyk Ukrainskoi medychnoi stomatolohichnoi akademii. Vyp. 24(1). s. 228-233.
9. Geßmann R. (2002) Olympische Erziehung in der Schule. Zentrales und Peripheres (Olympic education at school. Central and peripheral items). Sportunterricht. 51(1). p.16-20.
10. Hargreaves J. (1994) Sporting females. London: Routledge.
11. Lyras A. (2014) Olympic education in practice: educational components of a sport for peacebuilding intervention. In: Chatziefstathiou D, Muller N, editors. Olympism, Olympic education and learning legacies. Newcastle upon Tyne: Cambridge scholars Publishing. p. 245-258.

Abstract

NIKOLAYCHUK Olga

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

PROBLEMS OF OLYMPIC EDUCATION AND ITS INTEGRATION INTO THE EDUCATIONAL SYSTEM

The Olympic movement is one of the largest socio-cultural phenomena of our time, combining the traditions of antiquity and current globalization processes. Olympic education plays an important role in popularizing a healthy lifestyle and shaping the value orientations of young people, and its integration into the Ukrainian education system will help to increase physical activity and foster moral and ethical principles.

The article analyzes the main internal and external problems that hinder the effective development of Olympism and Olympic education. Five key challenges are identified: 1. Insufficient level of Olympic education combined with a high interest in its implementation among teachers and students; 2. Commercialization of the Olympic Games, which leads to the devaluation of their ideological foundations; 3. Contradictions between sports activities and ethical standards; 4. Low effectiveness of existing institutions engaged in the development of Olympic education; 5. Difficulties in attracting young people to the ideals of Olympism. While the first and last problems are the subject of discussions and attempts to solve them, other aspects remain insufficiently studied. The article proposes approaches to optimizing the implementation of Olympic education in Ukraine, in particular through prioritizing its content. The author emphasizes the need to adapt the materials in accordance with the age characteristics of students: for primary school age, it is advisable to use fairy-tale and game forms, for secondary school age - an emphasis on justice, and for high school and university students - motivational aspects of achieving life goals. It is proposed to limit the excessive theorization of the Olympic education course and focus on the practical component, which includes the organization of the Small Olympic Games as the culmination of the educational process. Practical mastery of Olympic values should be accompanied by an awareness of such fundamental categories as peace, social responsibility, patriotism, healthy lifestyle and environmental culture.

Key words: *Olympic Games, Olympism, Olympic education, Olympic sport, Olympic movement, integration, problems.*

Стаття надійшла до редакції 16.02.2025 р.